

Lietuvos oficialių simbolių naudojimas prekių ženkluose ir dizaine

Teisinis reguliavimas

1. Lietuvos Respublikos Konstitucija.
2. Prekių ženklų įstatymas.
3. Dizaino įstatymas.
4. Valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymas.
5. Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymas.
6. Valstybės apdovanojimų įstatymas.
7. Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymas.
8. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.
9. Teisingumo ministro 2019 m. vasario 28 d. įsakymas Nr. 1R-89 „Dėl leidimų naudoti Lietuvos Respublikos oficialius simbolius ar juos mėgdžiojančius žymenis prekių ženkluose ir dizaine suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
10. Prekių ženklų registravimo taisyklės.
11. Dizaino registravimo taisyklės.
12. Kiti teisės aktai.

Lietuvos oficialūs simboliai - valstybės nuosavybė

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turtovaldymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas

3 straipsnis. Valstybės turto sandara

1. Valstybės turtas gali būti:

1) ilgalaikis materialusis;

2) *nematerialusis*;

3) finansinis;

4) trumpalaikis materialusis.

<...>

3. Valstybės *nematerialiajam turtui* priskiriama:

1) Lietuvos valstybės vardas;

2) Lietuvos Respublikos heraldikos objektai;

<...>

5) patentai ir licencijos, taip pat teisės, atsirandančios iš patentų ir licencijų, **valstybiniai sertifikavimo ženklai**, techniniai projektiniai dokumentai, valstybės valdoma informacija, informacijos apdorojimo programos ir intelektinės veiklos rezultatai;

<...>

4 straipsnis. Savivaldybių turto sandara

<...>

3. Savivaldybių *nematerialiajam turtui* priskiriama:

1) savivaldybių heraldikos objektai;

<...>

15 straipsnis

Valstybės vėliavos spalvos – geltona, žalia, raudona.

Valstybės herbas – baltas Vytis raudoname lauke.

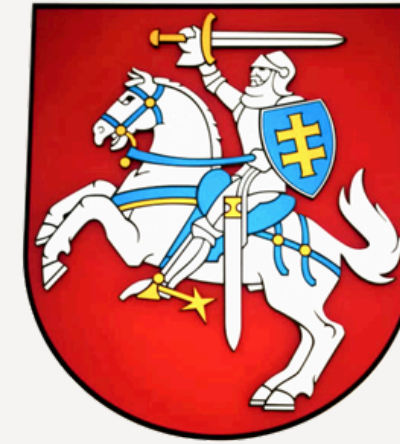
Valstybės herbą, vėliavą ir jų naudojimą nustato įstatymai.

Lietuvos Respublikos oficialūs simboliai, kuriems reikia leidimo registruojant prekių ženklą ar dizainą

- Lietuvos Respublikos oficialus ar tradicinis (trumpasis) valstybės pavadinimas
- Lietuvos valstybės herbas
- Lietuvos valstybės vėliava
- Lietuvos valstybės istorinė (herbinė) vėliava
- Respublikos Prezidento vėliava
- Lietuvos nacionaliniai simboliai – Dvigubas kryžius ir Gediminaičių stulpai
- Valstybiniai kontroliniai prabavimo ženklai
- Valstybės apdovanojimų ženklai, nurodyti Lietuvos Respublikos valstybės apdovanojimų įstatymo 4 straipsnyje.

LIETUVA

LIETUVOS VALSTYBINIAI KONTROLINIAI PRABAVIMO ŽENKLAI				
Auksas				
999	916	750	585	375
Platina				
850	900	950	999	
Sidabras				
800	830	925	999	
Paladis				
500	850	950	999	

Lietuvos Respublikos oficialūs simboliai

Dažniausiai VPB pateikiami registruoti prekių ženklai ar dizainas, kuriuose naudojami šie oficialūs Lietuvos Respublikos simboliai:

LIETUVOS PAVADINIMAS (VARDAS)

Lietuvos oficialusis pavadinimas – **Lietuvos Respublika** ir Lietuvos tradicinis (trumpasis) Lietuvos pavadinimas – **Lietuva**.

Lietuvos valstybinė vėliava yra tautinė vėliava audeklas, susidedantis iš trijų lygių horizontalių spalvų juostų: viršutinės – geltonos, vidurinės – žalios, žemutinės – raudonos. Lietuvos valstybinė vėliava turi būti 1 metro pločio ir 2 metrų ilgio, o vėliavos kotas – 3,4 metro ilgio. Vėliava ir jos atvaizdas visada turi atitikti Lietuvos valstybinės vėliavos spalvų etaloninį atvaizdą.

Lietuvos valstybės herbas yra Vytis: herbinio skydo raudoname lauke vaizduojamas baltas (sidabrinis) šarvuotas raitelis ant balto (sidabrinio) žirgo, laikantis dešinėje rankoje virš galvos iškeltą baltą (sidabrinį) kalaviją. Prie raitelio kairiojo peties kabo mėlynas skydas su dvigubu geltonu (auksiniu) kryžiumi. Žirgo balnas, gūnia, kamanos ir diržai mėlyni. Kalavijo rankena, kamanų žąslai, balno kilpa ir pentinas, makštys bei žirgo aprangos metaliniai sutvirtinimai ir pasagos geltoni auksiniai.

Pagal LR valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymo 6 straipsnį Lietuvos istoriniai nacionaliniai simboliai yra Dvigubas kryžius ir Gediminaičių stulpai. Jų etalonus Lietuvos heraldikos komisijos teikimu tvirtina Respublikos Prezidentas.

Leidimo svarba ir poreikis

Norint įregistruoti prekių ženklą ar dizainą, kuriame yra naudojami oficialūs Lietuvos valstybės simboliai, turi būti gautas **Valstybinio patentų biuro direktoriaus leidimas** pareikštame registruoti prekių ženkle ar dizaine naudoti Lietuvos oficialiuosius simbolius.

Leidimo svarba

Leidimas naudoti oficialius simbolius ar juos mėgdžiojančius žymenis prekių ženkluose ar dizaine yra dokumentas, kuris turi būti gautas siekiant registruoti prekių ženklą ar dizainą, kuriame naudojami Lietuvos valstybės oficialūs simboliai.

Leidimas NEREIKALINGAS, jeigu:

- 1 Prekių ženkle ar dizaine oficialus ar tradicinis (trumpasis) **valstybės pavadinimas nurodo tik prekių, paslaugų ar gaminio kilmę.**
- 2 Prekių ženkle ar dizaine naudojamas Lietuvos valstybės vėliavos spalvų derinys (kompozicija), kai tai **nėra Lietuvos valstybės vėliavos atvaizdas ar ją mėgdžiojantis žymuo.**

2020 1203

2019 0056

2024 0112

2008 2805

2010 0673

2019 019

Leidimo išdavimo procedūra

- Pareiškėjas, pageidaujantis įregistruoti prekių ženklą ar dizainą, kuriame naudojami oficialūs Lietuvos valstybės simboliai, VPB pateikia paraišką registruoti prekių ženklą ar dizainą ([elektroniniu būdu](#) arba popierine forma pagal [Prekių ženklų registravimo taisyklių](#) ar [Dizaino registravimo taisyklių](#) reikalavimus).
- VPB ekspertas, gavęs paraišką registruoti prekių ženklą ar dizainą, atlieka prekių ženklo ar dizaino ekspertizę, kurios metu nustatoma, ar prekių ženklas ar dizainas yra registruotinas ir trūksta tik leidimo naudoti oficialius simbolius.
- Nustatęs atitiktį Prekių ženklų įstatymo 7 straipsnyje įtvirtintiems absoliutiems reikalavimams ir Dizaino įstatymo 9 straipsnio reikalavimams, **ekspertas siunčia pareiškėjui pranešimą, kad reikalingas teisingumo ministro nustatyta tvarka išduotas leidimas ir paprašo pareiškėjo pateikti prašymą dėl leidimo suteikimo ir kitus dokumentus, kuriais patvirtinama atitiktis bent vienam iš [Leidimų naudoti Lietuvos Respublikos oficialius simbolius ar juos mėgdžiojančius žymenis prekių ženkluose ir dizaine suteikimo tvarkos aprašo](#) (toliau – Aprašas) 4 punkte nustatytam reikalavimui.**
- Ekspertas paraišką ir kitus pareiškėjo pateiktus dokumentus **persiunčia Leidimų naudoti oficialius simbolius prekių ženkle ar dizaine suteikimo komisijai** (toliau – Komisija).
- VPB interneto svetainėje skyriuje „Oficialių simbolių naudojimas“ pateikiama [Prašymo dėl leidimo naudoti Lietuvos Respublikos oficialius simbolius ar juos mėgdžiojančius žymenis prekių ženkluose](#) forma.

Paraiška registruoti prekių
ženklą ar dizainą

Prekių ženklo ar dizaino
ekspertizė

Prašymas suteikti leidimą,
adresuotas VPB direktoriui

Leidimų komisijos siūlymas

VPB direktoriaus
sprendimas

Leidimų naudoti oficialius simbolius prekių ženkle ar dizaine suteikimo komisija

Komisijos sudėtį tvirtina VPB direktorius.

Komisiją sudaro:

1. Du VPB atstovai
2. Teisingumo ministerijos atstovas
3. Prezidento kanceliarijos atstovas Lietuvos heraldikos klausimais
4. Valstybinės lietuvių kalbos komisijos atstovas

Komisija **įvertina**, ar oficialių simbolių ar juos mėgdžiojančių žymenų naudojimas **prekių ženkle ar dizaine atitinka** [Aprašo](#) 3–5 punktų reikalavimus, ir **pateikia motyvuotą siūlymą** VPB direktoriui **suteikti** leidimą arba jo **nesuteikti**, arba nustato, kad leidimas nereikalingas pagal [Aprašo](#) 5 punktą.

Leidimas naudoti oficialius simbolius ar juos mėgdžiojančius žymenis prekių ženkle ar dizaine suteikiamas, jeigu oficialių simbolių ar juos mėgdžiojančių žymenų naudojimas prekių ženkle atitinka [Aprašo](#) 3 punkte nustatytus reikalavimus ir nustatoma atitiktis bent vienam iš [Aprašo](#) 4 punkto kriterijų.

VPB direktoriaus sprendimai gali būti skundžiami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Leidimo suteikimo pagrindai

Leidimas **suteikiamas**, jei prekių ženklas ar dizainas atitinka Aprašo 3 punkto, o naudojimo tikslas – Aprašo 4 punkto reikalavimus.

Aprašo 3 punktas nustato, kad Lietuvos Respublikos oficialių simbolių ir juos mėgdžiojančių žymenų naudojimas prekių ženkle ar dizaine:

- turi būti pagarbus
- nežeminti Lietuvos valstybės vardo ir pasitikėjimo Lietuvos valstybe
- neprieštarauti:
 - 1.imperatyvioms teisės normoms
 - 2.viešiesiems interesams
 - 3.viešajai tvarkai
 - 4.moralei ir dorovei
 - 5.heraldikos reikalavimams
- atitikti bendrinės lietuvių kalbos normas ir
- nustatoma atitiktis **bent vienam** iš Aprašo 4 punkte nustatytų reikalavimų.

Ženklo naudojimo tikslai (Aprašo 4 punkto reikalavimai)

Įvertinus atitiktį Aprašo 3 punkto reikalavimams, **leidimas suteikiamas, jeigu:**

- prekių ženklas ar dizainas bus naudojamas atstovaujant Lietuvos valstybės ar visuomenės interesams kitose valstybėse, tarptautinėse organizacijose, kurių veikla neprieštaruja Lietuvos Respublikos interesams, ar tarptautiniuose renginiuose, kurie nėra nesuderinami su Lietuvos Respublikos interesais;
- prekių ženklas ar dizainas bus naudojamas vykdant veiklą, svarbią Lietuvos valstybės politikai, ekonomikai, mokslui, švietimui, kultūrai ar sportui;
- prekių ženklas ar dizainas bus naudojamas gaminant prekes ar teikiant paslaugas, kurios būdingos Lietuvai, reprezentuoja jos kultūrą ar gamybos tradicijas;
- prekių ženklas ar dizainas bus naudojamas pristatant Lietuvos kultūrą, mokslą, sportą, istorinį ar kultūrinį paveldą, gamtą, gamybos tradicijas, taip pat siekiant garsinti Lietuvą ar populiarinti jos įvaizdį;
- pareiškėjas yra viešojo administravimo institucija ar įstaiga;
- prekių ženkle ar dizaine Lietuvos Respublikos oficialus ar tradicinis (trumpasis) valstybės pavadinimas nurodytas tik kaip sudedamoji juridinio asmens, juridinio asmens filialo ar atstovybės pavadinimo dalis ir nėra naudojami kiti Lietuvos Respublikos oficialūs simboliai ar juos mėgdžiojantys žymenys.

Kitų valstybių ir tarptautinių organizacijų simbolių naudojimas

Jeigu norima įregistruoti prekių ženklą, kuriame naudojami kitų valstybių ar tarptautinių organizacijų oficialūs, heraldiniai simboliai (pvz., Europos Sąjungos vėliavos mėlyna spalva su ratu išdėstytomis žvaigždutėmis), **būtina gauti tos valstybės kompetentingos institucijos ar tarptautinės organizacijos leidimą** (Prekių ženklų įstatymo 7 str.).

„Ženklas neregistruojamas arba įregistruoto ženklo registracija pripažįstama negaliojančia, jeigu jis <...> sudarytas iš žymenų, kuriems registruoti negautas kitų valstybių ar tarptautinių organizacijų kompetentingų institucijų sutikimas ir kuriuos turi būti atsisakyta registruoti arba kurių registracija turi būti pripažinta negaliojančia pagal 1883 m. kovo 20 d. Paryžiaus konvencijos dėl pramoninės nuosavybės apsaugos, peržiūrėtos Stokholme 1967 m. liepos 14 d. ir papildytos 1979 m. rugsėjo 28 d. (toliau – Paryžiaus konvencija), 6ter straipsnį, arba jame yra tokių žymenų“.

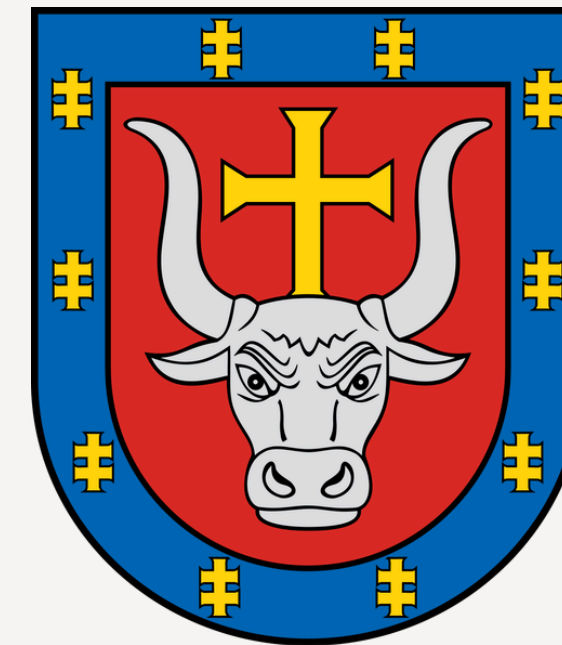
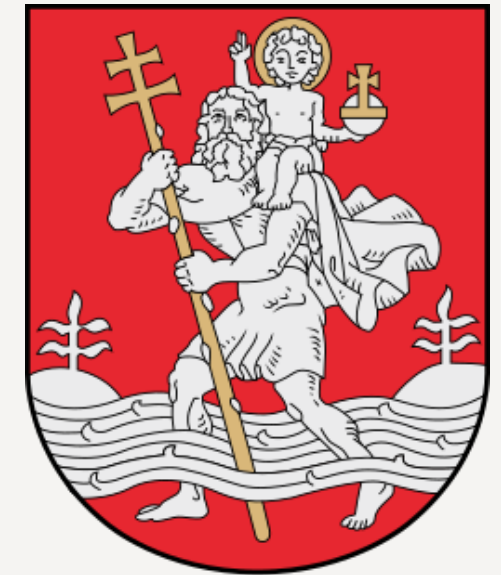
Ženklo atitikimą šiems reikalavimams tikrina ekspertas prekių ženklo ekspertizės metu, šiuo pagrindu galima užginčyti ženklo paraišką paduodant protestą arba prašyti ženklo registraciją pripažinti negaliojančia.

Valstybių ir tarptautinių organizacijų prašymu Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacija (PINO) įrašo šių institucijų oficialius simbolius į [Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnio duomenų bazę](#).

Kiti Lietuvos herbai, herbiniai ženklai, valstybės institucijų skiriamieji ženklai

- Jeigu pareikštame registruoti ženkle yra naudojami kiti herbai ar herbiniai ženklai, kurie yra nurodyti Lietuvos Respublikos valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatyme, arba valstybės institucijų skiriamieji ženklai, kurių oficialų naudojimą reglamentuoja įstatymai, toks ženklas gali būti registruotas, jeigu gautas kompetentingos institucijos leidimas.
- Priskiriami apskričių, savivaldybės, miesto, miestelio ir kaimo herbai, kuriuos tvirtina Lietuvos Respublikos Prezidentas dekretu. Jeigu ženkle naudojamas toks herbas, turi būti gautas atitinkamos Savivaldybės tarybos sutikimas (dėl apskričių herbų – Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos).
- Valstybės institucijų ženklų naudojimo atvejais – atitinkamos institucijos leidimas.

Kiti Lietuvos herbai, herbiniai ženklai, valstybės institucijų skiriamieji ženklai

Kai kurių valstybės institucijų (teismų, kariuomenės, teisėsaugos institucijų) skiriamųjų ženklų naudojimą reglamentuoja įstatymai. Jeigu ženkle yra naudojami tokie skiriamieji ženklai, turi būti gautas atitinkamos institucijos sutikimas. Atlikdamas ženklo ekspertizę ekspertas įvertins, ar ženkle naudojamas toks skiriamasis ženklas, ir jei taip, paprašys pateikti kompetentingos institucijos sutikimą tokio ženklo registravimui.

Susiję įstatymai (sąrašas nėra baigtinis):

- Teismų įstatymas (42 str.)
- Apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymas (62 str.)
- Prokuratūros įstatymas (60 str.)
- Policijos įstatymas (14, 20 str.)
- Muitinės įstatymas (13 str.)
- Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymas (27 str.)
- Žvalgybos įstatymas (27 str.)
- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymas (34 str.)
- Viešojo saugumo tarnybos įstatymas (22 str.)
- Vidaus tarnybos statuto patvirtinimo įstatymas (63 str.)
- Miškų įstatymo pakeitimo įstatymas (6 str.)
- Tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto pakeitimo įstatymas (24 str.)

Dažniausiai daromos klaidos dėl oficialių simbolių naudojimo prekių ženkle ar dizaine

Lietuvos valstybės herbo etalonas **negali būti naudojamas kaip heraldinis pagrindas kitiems herbams ar simbolikai kurti.**

Kiti herbai negali būti tapatūs Lietuvos valstybės herbui (Lietuvos Respublikos valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymo 4 str. 3 d.) ar kitiems oficialiems valstybės simboliams.

Šiems ženklams leidimai **nesuteikti** (sąrašą galima rasti <https://vpb.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/prekiu-zenklai/oficialiu-simboliu-naudojimas-1/neisduoti-leidimai/>):

2018 2961

2023 0841

2016 1284

Dažniausiai daromos klaidos dėl oficialių simbolių naudojimo prekių ženkle ar dizaine

Lietuvos Respublikos oficialių simbolių ir juos mėgdžiojančių žymenų naudojimas prekių ženkle turi būti pagarbus (Leidimų naudoti Lietuvos Respublikos oficialius simbolius ar juos mėgdžiojančius žymenis prekių ženkluose ir dizaine suteikimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 3 p.).

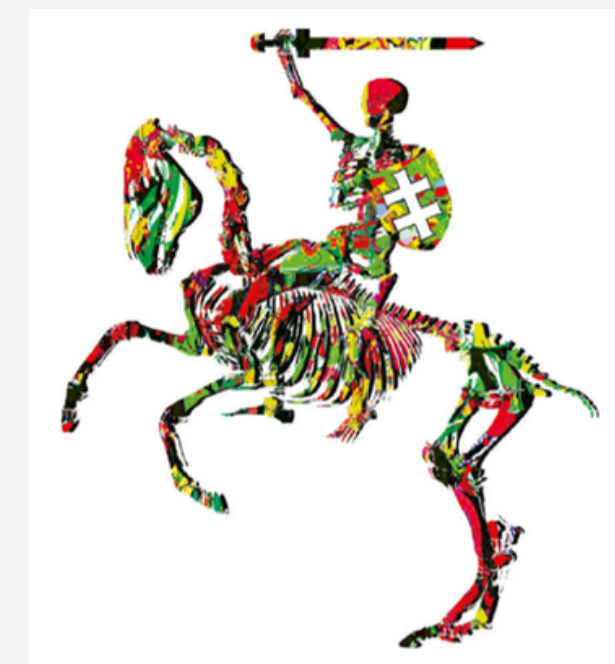
Šiems ženklams leidimai **nesuteikti**:

2022 1909

2019 1685

2016 0632

Dažniausiai daromos klaidos dėl oficialių simbolių naudojimo prekių ženkle ar dizaine

- Per ankstyvas prašymo pateikimas – prašymas turėtų būti pateiktas gavus iš eksperto pranešimą, kad reikalingas leidimas.
- Prašyme nenurodomi atikties [Aprašo](#) 4 punkto kriterijai ar juos pagrindžiantys argumentai, įrodymai.
- Terminų nesilaikymas, kai gaunamas Komisijos pranešimas dėl papildomos informacijos pateikimo.
- Nesuderintas herbinio ženklo projektas su Lietuvos heraldikos komisija, jeigu reikia pagal Lietuvos Respublikos valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymo 10 str.

Tokiais atvejais prašymo **nagrinėjimas sustabdomas** iki ekspertas atliks ekspertizę ar bus pateikta papildoma informacija.

2018 2981

Žinios, kurios apsaugo – paverskite savo idėjas turtu

Kviečiame toliau gilinti žinias,
arba susitikti kitose platformose.

www.vpb.gov.lt
Tel. +370 52780290
info@vpb.gov.lt

www.intelektine.akademija.lt

[@patentubiuras](https://www.facebook.com/patentubiuras)

[@patentubiuras](https://www.instagram.com/patentubiuras)

Valstybinis patentų
biuras

[@LTSPB](https://www.youtube.com/LTSPB)

